

VarSat-ryhmän toimintasuunnitelma vuodelle 2023

1. Ryhmän esittely

Ryhmä edistää Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella tehtävää kirjastotyötä lasten ja nuorten parissa. Ryhmän toimintaan osallistuminen on avointa kaikille alueen kirjastoissa lasten- ja nuortenkirjastotyötä tekeville. Monien jäsenten toimeenkuvaan kuuluu myös paljon muuta kuin lasten- tai nuortenkirjastotyö.

Ryhmän sähköpostilistalla on vähintään yksi edustaja alueen jokaisesta kirjastosta. He muodostavat VarSat-verkoston, jolle järjestetään tapaamisia 3–4 kertaa vuodessa. Kokoukset järjestetään pääosin etäyhteyksin, mutta tavoitteena on pitää vuosittain yksi verkoston lähitapaaminenkin. Verkoston tapaamisiin matkustamisesta – silloin kun sellaisia järjestetään – vastaa jokaisen osallistujan kotikirjasto.

Verkoston toimintaa organisoii ja tapaamisia järjestää ydinryhmä, jossa on edustajia Varsinais-Suomen eri kirjastokimpoista sekä Satakirjastoista. Ydinryhmä kokoontuu tarvittaessa verkostoa useammin. Ytimen jäsenten kokousmatkakustannukset korvataan Turun kaupunginkirjaston alueelliseen kehittämistehtävään myönnetyllä avustuksella. Ydin pyrkii kokoontumaan lähitapaamiseen vähintään kerran vuodessa.

2. Työryhmän jäsenet

Satakirjastojen edustajat:

Kati Pipinen, Harjavalta
Eevaliisa Toivola, Kankaanpää

Blankan edustaja:

Heidi Jägerskiöld, Kemiönsaari

Loisto-kirjastojen edustaja:

Päivi Koskensalo, Aura

Vaski-kirjastojen edustajat:

Paula Kaunonen, Nousiainen
Mirka Matalamäki, Mynämäki
Mervi Nikula, Masku
Leena Turunen, Turku
Elina Urjanheimo, Lieto
Miia Utriainen, Turku

3. Toiminnalliset tavoitteet

3.1. Kuvaus toiminnasta

Vuonna 2023 VarSat-ryhmä muun muassa suunnittelee ja toteuttaa Tarinatornado-koulutuspäivän, järjestää halutessaan kesälukukampanjoita sekä vastaa satusalkkujen, vauvalorusalkkujen, pakopelisalkkujen sekä Bluebot-robotisalkun ylläpidosta. Alueen käyttöön lanseerataan uusi salkku: Lego-salkku. Verkosto tukee

jäseniään erilaisten lasten ja nuorten kirjastotoimintaan liittyvien etäpalveluiden kehittämisessä.

Vuoden aikana VarSat-ryhmän toimintaan kuuluu myös yhteistyö lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallista erityistehtävää hoitavan kirjaston kanssa (ERTE, Seinäjoki). Yhteistyön foorumiksi perustetussa neuvostossa aluettamme edustaa kehittämiskirjaston edustajana Miia Utriainen (Turku), varajäsen Leena Turunen (Turku), sekä alueen kirjastoista Kaarina Sainio Kaarinasta varsinaiseksi edustajaksi ja Kati Pipinen Harjavallasta varaedustajaksi. Ruotsinkielisessä neuvostossa aluetta edustaa Heidi Jägerskiöld Kemiönsaaresta, varajäsen Susanna Aarva (Kemiönsaari).

3.2. Perustoiminta

Toiminta	Toimenpide	Vastuu
Yhteisten kokousten järjestäminen	Verkosto kutsutaan koolle helmi-, huhti-, syys- ja marraskuussa. Ydinryhmä kokoontuu useammin ja valmistelee verkoston kokousten asiat.	verkoston vetäjä
Ideoiden ja tapahtumien materiaalien jakaminen	Verkoston jäsenet jakavat keskenään tapahtumareseptejä ja ideoita lasten- ja nuortenkirjastotyöhön: - yhteisissä tapaamisissa - sähköpostitse - teamsissa, fb-ryhmässä - materiaalipankissa (AKE:n sivuilla, ls-kirjastot.fi) - lastenkirjastotyön ja nuortenkirjastotyön pulinakahveilla useita kertoja vuodessa	Kaikki verkoston jäsenet. Materiaalipankin päivittämisestä vastaa verkoston vetäjä
Kesälukukampanjan järjestäminen	Verkosto suunnittelee ja toteuttaa alueelliset kesälukukampanjat lapsille ja nuorille, mahdollisesti hyödyntäen Seinäjoen ERTEn tuottamaa materiaalia niiden toteuttamisessa.	Tiedottamisesta vastaa verkoston vetäjä
Tarinatornado-koulutuspäivän suunnittelu ja toteutus	Työryhmä suunnittelee ja toteuttaa koulutuspäivän, joka pidetään 17.3. Raision kirjastotalossa / etänä.	Työryhmä Mervi Nikula, Minna Leinonen, Anita Viinämäki, Nina Petander, Päivi Salminen, Salla Kurri, Arja Palonen, Leena Turunen, Eevaliisa Toivola, Veera Knuuti, Miia Utriainen
Kirjavinkkausten kehittäminen	Medialähettipankki pysyy etävinkkaripankkina toistaiseksi (https://ls-kirjastot.fi/materiaalit/tilaa-medialahetti/). Kehitetään eri tapoja saada kollegoilta tukea etäpalvelujen käyttöönotossa ja kehittämisessä. Hyödynnetään Sanojen sinfonia -hankkeessa tehdyn vinkkaustutkimuksen tuloksia. Kehitetään e-kirjoista tiedottamista kouluille (käytössä valtakunnallinen e-kirjakokoelma).	Verkoston jäsenet Teamsissa

Keskinäisen tutustumisen ja ryhmäytymisen jatkaminen	Järjestetään yhteinen opintomatka alkukesällä johonkin alueen kirjastoon tai kirjastoihin tai muuhun lanu-kirjastolaisia kiinnostavaan kohteeseen.	Yhteistyössä AKE-informaatikoiden ja digitutoreiden kanssa
Mediakasvatussuunnitelman ylläpito ja toteuttaminen	Verkosto osallistuu alueen yhteisen mediakasvatussuunnitelman seurantaan sekä tarvittaessa myös suunnitelman päivättämiseen.	Ydinryhmä yhteistyössä alueen osaamisen kehittämisen ryhmän ja AKE-informaatikoiden kanssa
Lainattavien materiaalien ylläpito ja kehittäminen	Satusalkut, pakopeliasalkku, vauvalorusalkku, digisatutunnille sopivat Bluebot -materiaalit, uusi Lego-salkku.	Ydinryhmä, verkoston vetäjä

3.3. Kehittämistavoitteet

Tavoite	Ryhmän toimenpide tavoitteen saavuttamiseksi	Tulokset / Tavoitetaso
Toimialueen yleisten kirjastojen toiminnan vahvistumisen ja kehittymisen tukeminen	Jatketaan tiedotusta Seinäjoen erte:n laatimasta kirjaston ja koulun yhteistyösuunnitelmasta sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistyösuunnitelmasta. Edistetään näiden käyttöönottoa kunnissa.	Paikallisten sopimusten määrä alueella.
	Tiedotetaan kansallisesta lukutaitostrategiasta ja edistetään sen käyttöönottoa kunnissa.	Lukutaitostrategian mukaiset toimenpiteet kunnissa.
	Ylläpidetään hyväksi havaittuja etäkokouskäytäntöjä ja muita etä tapahtumia, sekä tarvittaessa jaetaan uusia ideoita aiheeseen liittyen.	Etäkokoukset ja muut käytännöt helpottavat Varsojen tiiviimpää yhteistyötä.
	Alueen mediakasvatuksen sisältöjä päivitetään alueen kirjastoissa. Verkosto vaikuttaa alueen vuotuisen mediakasvatuspäivän sisältöön.	Mediakasvatuksen ryhmäkäyntien sisältöjä uudistetaan yhdessä.
Henkilöstön osaamisen tukeminen	Satutuntien, pedagogisten pakopelien ja vauvalorutuokioiden sisällöistä jaetaan ideoita. Kehitetään eri tapoja saada kollegoilta tukea uusien ideoiden käyttöönotossa ja kehittämisessä.	Alueen kirjastolaisten oma arvio ennestään parantuneesta osaamisesta.
Yleisten kirjastojen	Varsojen jäsenet voivat esitellä ajankohtaisia lanuteemoja etä tapahtumissa, kuten esimerkiksi AKE-kahveilla ja mahdollisesti ÅKEJ-kahveilla.	Tietoisuus yhteistyön mahdollisuuksista alueella kohoaa entisestään.

keskinäisen yhteistoiminnan edistäminen	Ryhmäläiset osallistuvat aktiivisesti Seinäjoen kaupunginkirjaston koordinoimaan valtakunnallisen lasten ja nuorten lukemista ja lukutaitoa edistävän verkoston toimintaan.	VarSat-yhteistyön yhdistyminen valtakunnalliseen lasten- ja nuortenkirjastotyön verkostoon.
--	---	---

4. Toteutus

Materiaalien ja ideoiden jakaminen säästää työaikaa ja mahdollistaa laadukkaan lastenkirjastotyön myös pienillä paikkakunnilla, jolloin asiakkaat hyötyvät verkoston toiminnasta. Yhteys muihin lanu-työstä kiinnostuneisiin kollegoihin edistää työssä koettua johdonmukaisuuden tunnetta, ja vaikuttaa työssä jaksamiseen.

Tapaamisissa keskustellaan eri lasten- ja nuortenkirjastotyön aiheista siten, että eri kerroilla painotetaan eri asioita. Erikseen lastenkirjastotyöhön ja nuortenkirjastotyöhön keskittyvät tapaamiskerrat jatkuvat.

Alueella pyritään tekemään kokeiluja, joissa kehitetään uudenlaisia etä tapahtumia tai muita etäpalveluja. Etäyhteyksien avulla erityisesti vähemmistökielisten lasten pääsyä satujen, tarinoiden ja kirjavinkkauksen ääreen voi helpottaa. Kokeilut jatkuvat vuonna 2023.

Verkosto tekee valtakunnallista yhteistyötä siten, että Seinäjoen lasten- ja nuorten neuvoston jäsenet viestivät alueen asioista neuvostoon, ja vastaavasti tiedottavat Seinäjoen erte:n tapahtumista verkostolle.

Toimintaa toteutetaan soveltuvin osin yhteistyössä Faksista Jodeliin -hankkeen ja Porin kaupunginkirjaston Kaikki pelissä -hankkeen kanssa.

Verkosto osallistuu alueen yhteisen mediakasvatussuunnitelman seurantaan. Verkosto osallistuu tarvittaessa myös mediakasvatussuunnitelman päivittämiseen.

5. Aikataulut

Toimenpide	Vuosi 2023												2024		
	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis
Verkoston kokous		X		X					X		X			X	
Ydinryhmän kokous	X		X					X		X			X		
Tarinatornado-koulutuspäivä			X												X
Kesälukukampanjat						▲									
Opintomatkat					X			X							
Lukuloma kirjastoissa										X					
Peliviikko kirjastoissa											X				

Toiminnan vaiheet: = valmisteluvaihe; = toteutusvaihe; = seurantavaihe;

Tuotokset: X = tapahtuma/tuotos; № = tuotosten lkm; ? = toteutetaan tarpeen mukaan; ▲ = tavoiteaika

6. Resursointi ja kustannukset

Alueellisen kehittämistehtävän talousarvion mukaan.